

O

POGREBU

POGREBU | POKOPU | POGREBNIM CEREMONIJAMA
ZAKON O POKOPU | POGREBNA NAKNADA

O pogrebu

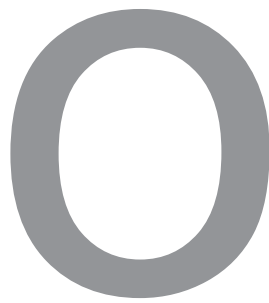
organizacija poslodavca Švedske crkve

REDAKCIJSKA GRUPA Eva Grönwall, Sofia Skog, Eva Årbrandt Johansson

OBRAZAC Andréas Lindström (september)

TISAK/ŠTAMPA Ljungbergs, 2020

TREĆE IZDANJE

POGREBU

POGREBU | POKOPU | POGREBNIM CEREMONIJAMA
ZAKON O POKOPU | POGREBNA NAKNADA

SADRŽAJ

- 3** Predgovor
- 4** Zakonodavstvo i odgovornost u vezi s pogrebnom djelatnošću
- 5** Svi se moraju pokopati
- 6** Pogrebna naknada
- 7** Ovo ulazi u cijenu za pogrebnu naknadu
- 8** Ovo ne ulazi u pogrebnu naknadu
- 9** Izbor i želje u vezi s pogrebom
Razlozi za zapisivanje vlastitih želja
Odabir kovčega i urne
- 11** Pogrebna ceremonija
Misa zadušnica za one koji pripadaju Švedskoj crkvi
Misa zadušnica za one koji ne pripadaju Švedskoj crkvi
Pogrebna ceremonija kod drugih vjerskih zajednica
Građanski pogreb
- 14** Grobovi
Posebni grobovi
Grob u drugom mjestu
Nosilac prava na grob
Tipovi grobova
Održavanje groba
-
- Aneks/prilog **Onome ko će organizirati moj pogreb - Moje želje**
u sredini - popuni, izvuci i sačuvaj!
-
- 18** Kremiranje
- 19** Ukop
Prosipanje pepela na kopno ili vodu
- 21** Nadgledanje pogrebne djelatnosti
Kantonalna/županijska uprava
Ombudsman za pogrebe
- 23** Kontrolna lista za rodbinu
- 25** Objašnjenje riječi i reference stranica

Predgovor

Ovaj spis se obraća svima koji imaju pitanja o tome kako funkcioniraju pogrebi u Švedskoj. Ovaj spis objašnjava šta je pogrebna djelatnost i šta ulazi u pogrebnu naknadu. Pitanja se mogu odnositi na to šta srodnici sami mogu činiti, šta društvo plaća, te šta će zaostavština platiti. Pametno bi bilo tražiti odgovore na ova pitanja unaprijed i objasniti - kao pomoć preživjelima - kako neka osoba zamišlja svoj vlastiti pogreb

Odgovornost za kremiranje i polaganje kovčega u grobnicu društvo je prenijelo na parohije Švedske crkve i pastorate opštine Štokholm i mjesta Tranos. Odgovornost crkve u pogrebnom kontekstu seže u prošlost oko 1000 godina. U najvećem broju slučajeva postoje zajednički grobovi na crkvenom zemljištu. Crkvene skupštine rukovode pogrebnom djelatnošću na vjerski neutralan način, u skladu sa zakonom i s poštovanjem se odnose prema ne kršćanskim konfesijama i svim dugim životnim pristupima. Parohije će na vjerski neutralan način obavljati sahranjivanje u skladu sa zakonom i sa respektom se odnositi prema drugim vjerskim shvatanjima i pogledima na život. Švedska društvena zajednica sazdana je mnogih različitih kultura što se u velikom dijelu ogleda u pogrebima. U ovom spisu pravimo razliku između misije crkve kao odgovornog lica za pogrebnu djelatnost prema zakonu o pogrebima i djelatnosti koja ulazi u djelatnost Švedske crkve kad su u pitanju njeni članovi.

Struktura ovog spisa slijedi određeni sistem u kojem se srodnici često nađu pred pitanjima kad trebaju donijeti odluku u vezi sa smrtnim slučajem. Mi se nadamo da će ovaj spis biti uvijek dostupan, kao dopuna vlastitim web stranicama crkvenih skupština kad god nekom zatrebaju objektivne informacije o pogrebu.

Štokholm, septembar/rujan 2016 organizacija poslodavca Švedske crkve

Eva Grönwall

Sofia Skog

Eva Årbrandt Johansson

Zakonodavstvo i odgovornost za pogrebnu djelatnost

U Švedskoj se pogrebna djelatnost regulira zakonom o pogrebima (1990:1144) i uredbom o pogrebima (1990:1147). U zakonu o pogrebu se pogrebna djelatnost definira kao sve potrebne mjere koje se direktno odnose na upravljanje zajedničkim grobljima¹.

U Švedskoj su crkvene skupštine/parohije u okviru Švedske crkve odgovorne za pogrebnu djelatnost u² i istovremeno općine Štokholm i Tranås.

Osoba koja je odgovorna za pogrebnu djelatnost se zove odgovorno lice. Ono odgovara za pogrebnu djelatnost u okviru određenog geografskog/zemljopisnog područja koje se zove upravno područje. Može biti više takvih odgovornih lica za pogrebnu djelatnost u okviru jedne općine, a također upravno područje jednog odgovornog lica za pogrebnu djelatnost se može nalaziti u više općina. Registracija stanovništva odlučuje o tome kojem odgovornom licu za pogrebnu djelatnost pripadate.

Odgovorno lice za pogrebnu djelatnost će se pobrinuti o tome da ima dovoljan broj grobova za ukop. Odgovorno lice za pogrebnu djelatnost također mora obezbijediti posebne grobove za ukop za one koji ne pripadaju kršćanskoj vjerskoj zajednici. U djelatnost sahranjivanja ulazi također primanje posmrtnih ostataka na čuvanje i prikazivanje, obavljanje kremiranja i polaganja kovčega te obezbjeđenje lokala za pogrebni obred bez religioznih simbola. Dalje ulazi i to da se obezbijedi osoblje, lokali, mašine/strojevi i sve ostalo što je za to potrebno, te da se naprave, održavaju i njeguju zajedničke površine na grobljima. Održavanje pojedinačnih grobova ne ulazi u pogrebnu djelatnost. Međutim ulazi to da se ti grobovi djelimično nadgledaju.

¹ Zakon upotrebljava samo termin groblje. U ovom spisu se koriste termini groblje i crkveno groblje.

² Odgovorna lica za pogrebnu djelatnost pri crkvi.

Svi se moraju pokopati

Pobrinuti se za ukop umrlog je istovremeno i problem društvene zajednice i privatni problem. Svi se moraju pokopati i odgovorno lice za pogrebnu djelatnost je dužno obezbijediti mjesto ukopa za sve ljude koji su registrovani u upravnom području dotičnog odgovornog lica.

Na zajedničkom groblju grob će se pripremiti od strane onih koji su u vrijeme smrtnog slučaja bili registrovani na adresi koja pripada djelatnosti određene crkvene skupštine ili općine.

2 GLAVA 3 § PRVI STAV PRVA REČENICA ZAKON O SAHRANJIVANJU

Odgovorno lice za pogrebnu djelatnost će takođe obezbijediti mjesto ukopa novorođenčetu koje je umrlo nakon 22 nedjelje trudnoće, ukoliko je žena upisana u upravnom području dotičnog odgovornog lica za pogrebnu djelatnost. Isto važi i za mrtvorodenčad umrlu prije pređene 22 nedjelje trudnoće, ukoliko to žena zatraži i ukoliko ljekar dostavi smrtni atest odgovornom licu za pogrebnu djelatnost.

Za one koji su prilikom smrtnog slučaja registrirani samo u općini ili u rubrici “adresa nepoznata” važe posebna pravila.

Važno je da se posmrtni ostaci kremiraju ili ukopaju što je prije moguće. Najduži mogući period između nastupanja smrti i kremiranja ili ukopa je mjesec dana. Ukoliko postoje posebni razlozi Porezna uprava (Skatteverket) može dopustiti odlaganje kremiranja ili ukopa.

Srodnici ili neko drugi planiraju i organizuju pogreb. Ukoliko nema srodnika ili ukoliko oni ne žele da se pobrinu za pogreb onda je općina dužna da to napravi. Bez obzira ko organizuje sahranjivanje želja umrlog o kremiranu i polaganju u grobnicu treba se poštivati koliko je god moguće.

Ukoliko nema ekonomskih mogućnosti u zaostavštini umrlog sahrana se organizuje uz novčanu pomoć općine. Visina novčane pomoći je različita u različitim dijelovima zemlje. Općinska kancelarija za socijalna pitanja u mjestu gdje je umrli bio upisan zadnji put može vas informisati o važećim propisima u dotičnoj općini.

Pogrebna naknada

Svi koji su registrovani u Švedskoj i plaćaju općinski porez plaćaju i pogrebnu naknadu. Od 2017. godine je ovo jedinstveno u cijeloj zemlji s izuzetkom u općinama Štokholm i Tranås. Po zakonu pogrebna naknada pokriva najosnovnije troškove u vezi s ukopom umrlog.

Pogrebna naknada se naplaćuje porezom što znači da se ona navodi na poreznoj specifikaciji. Naknada se obračunava polazeći od općinskog prihoda koji podliježe porezu. Visina naknade proizlazi iz odluke o završnom godišnjem porezu.

U općinama Štokholm i Tranås općinski savjet uoči svake fiskalne godine odlučuje o tome kolika će biti pogrebna naknada za stanovnike dotičnih općina. U ostalom dijelu zemlje je državna služba pod nazivom Kammarkollegiet ta koja, na prijedlog crkvenog odgovornog lica za pogrebnu djelatnost, određuje jedinstvenu pogrebnu naknadu. Taksa je ista za sve nezavisno od članstva u Švedskoj crkvi.

Pogrebna naknada se plaća odgovornom licu za pogrebnu djelatnost u okviru Švedske crkve ili općini, ukoliko je osoba koja je dužna plaćati naknadu upisana u općinu koja predstavlja odgovorno lice za pogrebnu djelatnost.

9. POGLAVLJE 2 § PRVOG ODLOMKA ZAKONA O UKOPU

Ovo ulazi u cijenu za pogrebnu naknadu

Svi registrovani u Švedskoj imaju pravo na usluge koje su nabrojane u zakonu o pogrebu. Postoji čak mogućnost da se ove usluge dobiju od nekog drugog odgovornog lica za pogrebnu djelatnost, ukoliko će se ukop odvijati u nekom drugom upravnom području, a ne u onom gdje je umrli bio registrovan. Vidite odjeljak *Grob u drugom mjestu*.

Za onog ko je u smrtnom času bio registrovan u upravnom području određenog odgovornog lica za pogrebnu djelatnost će to odgovorno lice, pružiti usluge bez dodatnih troškova obezbijediti grob ili slično na zajedničkom groblju u periodu od 25 godina,

- pokop, uključujući, otkopavanje rake, njeno ponovno zatrpavanje i vraćanje u red otvorenog groba,*
- transport od trenutka kad je odgovorno lice za pogrebnu djelatnost preuzelo odgovornost za posmrtno ostatke do trenutka kad se obavi ukop, s izuzetkom transporta za ukop izvan područja dotičnog odgovornog lica za pogrebnu djelatnost, ukoliko transport ne zavisi od ugovora o obezbjeđivanju posebnih grobova,*
- kremiranje,*
- obezbijediti lokal za čuvanje i pokazivanje posmrtnih ostataka, te*
- lokala za pogrebnu ceremoniju bez religijskih simbola.*

9. POGHLAVLJE 6 § ZAKONA O POGREBU

Pored ovoga iz pogrebne naknade se finansiraju različite mjere koje se direktno odnose na upravljanje zajedničkim grobljima, npr. pripadajuća administracija, pravljenje novih grobova, održavanje zajedničkih površina na grobljima, te njega i očuvanje naročito važnih kulturno-historijskih grobova. Čak i djelatnost ombudsmana za pogrebe se finansira iz pogrebne naknade, vidi odjeljak *Nadgledanje*.

Ovo ne ulazi u pogrebnu naknadu

Pored ovih usluga koje se finansiraju iz pogrebne naknade, u većini slučajeva, dolazi i do određenog broja troškova koje sami srodnici snose. Ovi troškovi se ne finansiraju iz pogrebne naknade i variraju od slučaja do slučaja. Ono što se naplaćuje iz zaostavštine umrlog ili sami srodnici plaćaju je:

- Kovčeg i pokrov
- Transport kovčega s posmrtnim ostacima iz kuće/bolnice do lokala koji obezbijedi odgovorno lice za pogrebnu djelatnost gdje će se čuvati i pokazivati posmrtni ostaci.
- Oglasi
- Ukrašavanje kovčega
- Pogrebna ceremonija koja uključuje pogrebnog posrednika. Umrli koji je pripadao Švedskoj crkvi ima pravo na misu zadušnicu bez dodatnih troškova.
- Komemoracija
- Urna
- Izrada, montiranje i održavanje nadgrobnog spomenika ili nekog drugog stalnog nadgrobnog obilježja.
- Održavanje groba, vidi odjeljak *Održavanje groba*

Izbor i želje u vezi s pogrebom

Kad neko umre važno je da srodnici ili neko drugi ko se brine o sahrani vodi računa, koliko god je to moguće, o željama preminulog u vezi kremiranja ili ukopa. Može se raditi o tipu groba koji će se odabrati ili o mjestu ukopa.

Kada neko umre treba se, od strane onoga ko kao srodnik ili blizak ili inače organizuje ukop, slijediti njegova/njena želja o kremiranju i ukopu koliko god je to moguće.

5. POGLAVLJE 1 § ZAKONA O POGREBU

RAZLOZI ZA ZAPISIVANJE SVOJIH ŽELJA

Ne postoje nikakvi zahtjevi ni u zakonu ni u nekom drugom propisu da treba zapisati svoje želje o vlastitoj sahrani, ali postoje valjani razlozi da se to učini.

Svoje želje možete slobodno formulisati ili možete koristiti brošuru. *Moje želje*³. Ono što je važno je da se nasljednici upoznaju sa željama preminulog kad je u pitanju njegova/njena sahrana. Dokument sa željama se može čuvati npr. kod advokata/odvjetnika, u bankovnom pretincu ili kod kuće.

Dokument može sadržati sljedeće momente i zahtjeve o vlastitoj sahrani:

- Mjesto i groblje
- Kremiranje odnosno pokop u mrtvačkom sanduku
- Tip groba, npr anonimno groblje, groblje za pepeo u slučaju kremiranja, mjesto za pohranjivanje pepela, postojeći porodični grob, grob za pokop u mrtvačkom sanduku ili urni, vidite odjeljak Tipovi grobova
- Prosipanje pepela na kopnu ili vodi
- Odabir mrtvačkog sanduka ili urne
- Odabir pokrova/mrtvačkog odijela
- Pogrebna ceremonija/posljednji pozdrav
- Komemoracija

³ Moje želje se mogu preuzeti sa www.svenskakyrkan.se/begravning

Dogodi se da se srodnici ne mogu složiti oko načina sahrane umrlog. Da li će to biti pokop u mrtvačkom sanduku ili kremiranje? Da li će se umrli sahraniti u postojećoj porodičnoj/ obiteljskoj grobnici, možda u nekom drugom mjestu ili u novoj grobnici u istom mjestu? Dok god traje nesloga oko sahrane preminulog među rođacima umrli se ne može sahraniti. Tijelo se tad čuva u hladnjači ili u prostoriji za zamrzavanje.

Ako se spor tiče sahrane u kovčegu ili kremiranja ili pak mjesta pokopa nesložnim stranama će se ponuditi posredništvo ukoliko to zatraže. Ulogu posrednika preuzima odgovorno lice za pogrebnu djelatnost u mjestu gdje je preminuli bio registrovan. Ukoliko se ne postigne sporazum prilikom posredovanja sreska uprava preuzima slučaj i odlučuje ko će imati pravo odlučivanja o spornom pitanju. Donošenje odluke može potrajati. Dobar način da se spriječe nesuglasice je zapisivanje svojih želja i obavještanje svojih bližnjih o tome.

ODABIR KOVČEGA I URNE

Po zakonu o pogrebu posmrtni ostaci se ne moraju plasirati u kovčeg, ali uzimajući u obzir radne uslove/uvjete za zaposlene kod odgovornog lica za pogrebnu djelatnost u principu se koristi kovčeg pri pokopu u mrtvačkom sanduku. Prilikom kremiranja se uvijek mora koristiti kovčeg. Nije potrebna urna ako će se pepeo rasuti po groblju, zakopati u grob direktno nakon kremiranja ili prosuti na kopno ili vodu. Pepeo se u tom slučaju iz krematorija transportuje u specijalnoj vrećici ili kutiji.

Dozvoljeno je da sami napravite kovčeg ili urnu, ili pak obojite ili dekorirate one kupljene, ali po određenim pravilima. Krematorij ili uprava groblja može informisati o propisanim materijalima i mjerama.

Postoje specijalne urne za posmrtni pepeo djece i postoje urne u koje može stati dva posmrtna pepela. I njih takođe možete sami napraviti

Pogrebna ceremonija

Zakon o pogrebu regulira ukop i kremiranje. U zakonu, međutim, općenito ne postoje nikakve odredbe o pogrebu općenito. Kako srodnici odluče da se oproste od preminulog je njihova lična/osobna stvar.

Srodnici imaju veliku slobodu da lično/osobno naprave oproštaj od preminulog kako god to oni žele. Oproštaj se može napraviti u crkvi, kapeli, sali crkvene skupštine, u domu, vrtu, na plaži, nad grobom na groblju ili na nekim drugim odgovarajućim mjestima. Prevoz kovčega radi pogrebnog obreda u kući, privatnom dvorištu ili na obali ili slično obično se ne podmiruje iz takse za sahranjivanje.

Pogrebni obred je dobrovoljni aranžman. Zato ništa ne govori da se taj obred mora obaviti pored kovčega. Posljednji ispraćaj može se obaviti prije predaje kovčega u bolnicu ili u kuću ili poslije kremiranja sa urnom.

Oproštajna ceremonija se može potpuno izostaviti. U tom slučaju se kovčeg odveze iz kuće ili bolnice direktno na groblje kako bi se posmrtni ostaci ukopali ili pak u krematorij kako bi se posmrtni ostaci kremirali, a potom na groblje kako bi se pepeo položio u grob.

MISA ZADUŠNICA ZA ONE KOJI PRIPADAJU ŠVEDSKOJ CRKVI

Onaj ko pripada švedskoj crkvi plaća crkvenu naknadu. Visina naknade zavisi od završne godišnje odluke o porezu. U crkvenu naknadu ulazi misa zadušnica u crkvi sa svećenikom, crkveni muzičari i usluga nošenja kovčega, te usluge domara. Ovo važi čak i kad se misa zadušnica održava u nekoj drugoj crkvenoj skupštini, a ne u onoj gdje je umrli pripadao.

Svećenik koji je u službi, zajedno sa srodnicima, crkvenim muzičarima i ostalim učesnicima organizuje misu zadušnicu. Mnoge crkvene skupštine imaju odjeljenje zaduženo za pogrebe, politiku misa zadušnica koja opisuje zadatke crkvene skupštine po pitanju pogreba. Kako se formira to odjeljenje crkvene skupštine varira od mjesta do mjesta.

Obično se misa zadušnica drži u crkvi ili pogrebnoj kapeli. Crkvena skupština i svećenik koji je službi odlučuju da li se misa zadušnica može držati na primjer u kući ili u vrtu.

Mise švedske crkve su otvorene za svakoga i posjetiocima se ne može zabraniti da učestvuju. To važi i za mise zadušnice. Oglasiti tek nakon što je održana misa zadušnica može biti alternativa ukoliko želite ograničiti broj učesnika.

Misa može završiti na dva načina:

- Ukoliko se misa završi na groblju onda se to učini istovremeno kad se kovčeg spušta u raku. Tad se ožalošćeni opraštaju od preminulog, a svećenik moli zadnju molitvu. Kovčeg se donese do groba u procesiji uz pomoć tima nosača. Parohija određuje standard prenosa koji se obavlja. Tim za nošnje kovčega se može sastojati od npr. kočija i nosača koji će ubaciti kovčeg u raku, koji finansira crkvena skupština. Rođaci i prijatelji mogu, ako to sami žele, nositi kovčeg do groba kao posljednji znak poštovanja prema preminuloj osobi.
- Ako se misa završava u crkvi/kapeli ožalošćeni se opraštaju od preminule osobe pored kovčega ili urne. Nakon završene ceremonije, srodnici su napustili lokal, kovčeg se nosi do krematorija ili do groba, a isto tako i urna.

MISA ZADUŠNICA ZA ONE KOJI NE PRIPADAJU ŠVEDSKOJ CRKVI

Misa zadušnica se drži za one koji nisu pripadali Švedskoj crkvi ukoliko za to postoje posebni razlozi i ukoliko je to spojivo sa željama preminule osobe. Odluku o tome da li će se održati bogoslužje prilikom sahrane donosi paroh dotične parohije. U tom slučaju se uzima naknada za održavanje zagrobne mise. Troškovi mogu varirati od mjesta do mjesta.

Važno je na vrijeme razgovarati s crkvenom skupštinom o tome da li postoji mogućnost održavanja mise zadušnice po propisima Švedske crkve, a i o ekonomskim uslovima/uvjetima za to.

POGREBNA CEREMONIJA KOD DRUGIH VJERSKIH ZAJEDNICA

Osim Švedske crkve postoji više različitih vjerskih zajednica u Švedskoj. Mnoge od njih organizuju pogrebne ceremonije za svoje članove. Kad je preminula osoba bila član neke vjerske zajednice onda onaj ko organizuje sahranu treba kontaktirati predstavnike te vjerske zajednice kako bi se planirala oproštajna ceremonija.

GRAĐANSKI POGREB

Pogrebna ceremonija koja ne slijedi propise Švedske crkve o misi zadušnici ili pak propise neke druge vjerske zajednice naziva se građanskim pogrebom. Sva odgovorna lica za pogrebnu djelatnost moraju obezbijediti lokale bez religijskih simbola za oproštajne ceremonije. Troškovi za lokal ulaze u pogrebnu naknadu. Srodnici moraju sami preuzeti odgovornost i organizirati građansku pogrebnu ceremoniju, odlučiti kako će ona izgledati i ko će sve učestvovati u njoj.

Pogrebni posrednici u građanskim pogrebima postoje u nekim općinama, ali ne u svim. Ne treba neka posebna odredba ili dozvola da se postane posrednik kod građanskih pogreba, i ništa ne predstavlja prepreku za rođake i prijatelje da sami preuzmu tu ulogu pri ceremoniji kod građanskog pogreba. Troškovi za pogrebnog posrednika ne ulaze u pogrebnu naknadu nego se moraju finansirati iz zaostavštine umrle osobe.

Grobovi

U pogrebnu taksu ulazi grobno mjesto ili odgovarajuće na javnom mjestu sahranjivanja u vremenu od 25 godina. Postoje različite vrste grobnih mjesta kao grobnice za kovčeg, grobnice za urnu, grobnice za posmrtni pepeo, mjesto u gaju sjećanja, gaj sjećanja za kovčege, grob za pepeo u gaju sjećanja, te kolumbarijum (unutra) ili u zidu za urne (vani). Pravo na dobijanje grobnice unaprijed ne postoji.

POSEBNE GROBNICE

Pravo na ukop na javnom mjestu sahranjivanja ne zavisi od pripadnosti umrlog nekoj vjerskoj zajednici. Ovo međutim ne važi za pravo sahranjivanja na posebnim mjestima za one koji ne pripadaju nekoj hrišćanskoj vjerskoj zajednici. Svi odgovorni su dužni da besplatno, na svome ili susjednom terenu obezbijede posebne grobnice za one koji ne pripadaju nekoj hrišćanskoj vjerskoj zajednici. Za ovakve grobnice može se pojaviti želja za posebnom izvedbom ili polaganjem u određenom položaju. Odgovorni će isto tako besplatno obezbijediti transport do posebnih grobnica.

GROBNICA U DRUGOM MJESTU

Odgovorni za djelatnost sahranjivanja dužan je obezbijediti grobno mjesto za sve stanovnike područja svoje uprave. Zakon o sahranjivanju daje pravo na besplatnu sahranu u drugom mjestu, osim svoga mjesta prebivališta, pod uslovom da postoji zemljište za grobnicu. Za informacije o slobodnim grobnim mjestima obratite se nadležnoj službi.

Ako je moguće koristiti to zemljište za groblje onda tu imaju i drugi pravo pripremiti grob.

2. POGLAVLJE 3 § TREĆEG ODLOMKA ZAKONA O POGREBU

IMALAC PRAVA NA GROBNO MJESTO

Za sve određene grobnice postoji pravo na grobna mjesta, za razliku od zajedničkih grobnica koje nemaju to pravo, vidite odlomak *Vrste grobnih mjesta*. Pravo na grobno mjesto ne stiče se automatski samim sahranjivanjem već ustupanjem prava na grobno mjesto od strane parohije, najčešće srodniku umrlog ili nekome bližem. Onaj ili oni kojima se ustupa takvo pravo naziva se imalac prava na grob. Imalac prava na grob upisan je u knjigu grobnih mjesta ili registar grobnih mjesta kod odgovornog lica. Jedino imalac prava na grob može vršiti to pravo. Pravo na grobno mjesto podrazumijeva kako prava tako i obaveze.

Popunite, izvucite
i sačuvajte!

ONOME KO ORGANIZUJE
MOJU SAHRANU

Moje želje

Onome ko organizuje moju sahranu - Moje želje

Ime

Lični/osobni broj

Mjesto i datum

Potpis

Ovoj osobi sam rekao/la o svojim željama

.....

Želim da sljedeća osoba organizuje moju sahranu, kao i da kontaktira pogrebno poduzeće, odgovorno lice za pogrebnu djelatnost (crkvenu skupštinu/parohiju/općinu) i pogrebnog poduzetnika.

.....

Adresa

Ostali kontakti podaci

Želim da se sahranim u kovčegu

- na jednom novom grobnom mjestu na groblju/mjestu sahranjivanja

.....
u

- Želim da se sahranim u već postojećem grobu pod brojem

koji se nalazi na crkvenom/groblju

u

- Ja sam nosilac prava na grob za grob.

- Pravo na grob za taj grob ima neka druga/druge osobe, koje pojedinačno moraju dati svoju dozvolu.

Ime, adresa i ostali podaci osobe/osoba koje su nosioci prava na grob:

.....
.....
.....
.....

- Ako tu nema mjesta za moj kovčeg - nego samo za urnu ili pepeo - želim da se u tom slučaju kremiram i tu sahranim.

- Ako nije moguć ukop u postojeći grob želim se sahraniti u neki novi grob na tom crkvenom groblju/groblju

u

Želim da me se kremira

I položiti na groblju/mjestu sahranjivanja
u

Želim biti pokopan u

☐ novi grob za urne	☐ novi grob za pepeo
☐ novu nišu u zidu za urne	☐ novi unutrašnji kolumbarij
☐ anonimno groblje za pepeo	☐ anonimno groblje

Želim da se moj pepeo zakopa u postojeći grob pod brojem
(grob za kovčege/urne, grob za pepeo/zid za urne/kolumbarij) koji se nalazi na crkvenom-
groblju/groblju
u

Ja sam nosilac prava na grob za grob.

Pravo na ukop u određeni grob ima-ju druga/druge osobe koje pojedinačno moraju dati svoju
dozvolu.

Ime, adresa i ostali podaci nosioca/nosilaca prava na grob:

.....
.....
.....
.....

Ukoliko nije moguć ukop u već postojeći grob želim biti ukopan-a u neki novi grob na crkvenom
groblju/groblju
u

Želim da se moj pepeo prospe po vodi u

Želim da se moj pepeo prospe na kopnu u

Ukoliko nije dozvoljeno prosuti pepeo na to mjesto želim biti sahranjen/a na sljedeći način

.....
.....
.....

Kovčeg

Želim najjednostavniji mogući kovčeg

Ja želim da kovčeg izgleda na sljedeći način (materijal, boja i tako dalje):

.....
.....

Želim da moji srodnici izaberu kovčeg.

Ja sam dao-la da se izradi kovčeg i želim da se taj upotrijebi.

On se čuva kod:

Ukoliko nije moguće koristiti kovčeg kojeg sam ja dao-la da se izradi, želim da kovčeg koji ćete umjesto njega izabrati izgleda na sljedeći način

.....
.....

Pokrov/mrtvačko odijelo

Preporučuju se prirodni materijali

Želim da se položim u kovčeg s vlastitom posteljinom, jastukom i dekom/ćebedom/pokrivačem.

Želim imati vlastitu odjeću:

.....

.....

Želim da moji srodnici odaberu pokrov/odjeću za mene

Želim da se upotrijebi pokrov koji dođe uz kovčeg.

Ne želim da moji srodnici učestvuju u poslu oko pokrova.

DRUGE ŽELJE U VEZI KOVČEGA I POKROVA

.....

.....

.....

.....

Urna

*Nije potrebna nikakva urna ako će se pepeo prosuti direktno u groblje, na groblje, na vodu ili kopno
U tom slučaju se iz krematorija prenese u posebnoj kesi ili kutiji.*

- Ne želim imati urnu.
- Ja želim da urna izgleda na sljedeći način (materijal, boja i tako dalje):

.....
.....
.....

- Želim da moji srodnici izaberu urnu.
- Ja sam dao-la da se izradi urna koju želim da se upotrijebi.

On se čuva kod:

.....

Ako nije moguće koristiti urnu koju sam ja naručio, želim da urna koju drugi odaberu izgleda na sljedeći način:

.....

OSTALE ŽELJE U VEZI SA URNOM

.....
.....
.....
.....

Pogrebna ceremonija

Pogrebna ceremonija je privatna stvar i može izgledati kako god to neko želi ili se može potpuno izostaviti.

Ja sam član Švedske crkve i želim imati misu zadušnicu prema propisima Švedske crkve.

Misa zadušnica će se držati

u crkvi moje crkvene skupštine.....

u kapeli.....

u crkvi/kapeli u drugom mjestu

Ja sam član vjerske zajednice.....

i želim imati pogrebnu ceremoniju prema propisima te zajednice u njihovom
lokalu

u drugom lokal.....

Želim imati građansku pogrebnu ceremoniju

u lokal bez religijskih simbola koju nudi odgovorno lice za pogrebnu djelatnost.
w innym obiekcie

.....

Ne želim imati nikakvu pogrebnu ceremoniju.

DRUGE ŽELJE U VEZI POGREBNE CEREMONIJE

(ukrašavanje, pokrov, muzika, stihovi itd.)

.....

.....

.....

.....

Komemoracija/zakuska/skup

Komemoracija je privatna stvar i može izgledati kako god to neko želi ili može biti potpuno izostavljena.

Posebne želje (gosti, lokal, zakuska, zabava itd.)

.....

.....

.....

.....

.....

Želim da moji srodnici i prijatelji sami naprave komemoraciju.

Ne želim da organizuju ikakvu komemoraciju.

Nadgrobnna obilježja (nadgrobnni spomenik ili slično)

Posebne želje (nadgrobnni spomenik, sadnja itd.)

.....

.....

.....

.....

.....

Želim da onaj ko se pobrine o mom ukopu odabere kako će izgledati moj grob.

Ne želim imati nadgrobnni spomenik sa svojim imenom.

Zabilješke

Zabilješke o važnim imenima, adresama, ostalim kontaktnim podacima, web stranicama, poduzećima i osiguravajućim društvima i još neki značajni podaci za one koji će organizirati moju sahranu. Eventualna odluka o donaciji organa se takođe može ovdje zabilježiti.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Da bi se izbjegle nesuglasice među srođnicima najvažnije je zapisati želje o svom vlastitom pogrebu i obavijestiti jednu ili više osoba iz svog najbližeg kruga. Popuniti podatke u ovom spisu je jedan od načina da se sazna o vašim željama.

Pitanja o pogrebu?

W pierwszej kolejności należy zwrócić się do podmiotu odpowiedzialnego za pogrzeb w danej miejscowości.

Podaci za kontaktiranje nalaze se na:

www.svenskakyrkan.se/kontakt (tražite parohiju)

za slučajeve u mjestima gdje su parohije i pastori Švedske crkve odgovorni.

www.stockholm.se (stöd & omsorg/begravning & kyrkogårdar)

za slučajeve u gradu Štokholmu.

www.tranas.se (familj & omsorg/begravning & griftegårdar)

za slučajeve u opštini Tranos.

-pravo na grob: pravo koje se dobije kad onaj ko upravlja grobljima dodijeli nekome određeni grob za ukop na zajedničkom groblju.

Na više načina se može postati imalac grobnog mjesta. Kada se novo grobno mjesto ustupa nasljednici odlučuju ko će od njih biti imalac grobnog mjesta. Prijava se treba što prije predati nadležnom organu gdje će se umrli sahraniti. Niko ne može biti imalac grobnog mjesta protiv svoje volje. Ako niko ne želi biti imalac grobnog mjesta treba obavijestiti nadležni organ. Ako nema nikoga ili niko ne želi biti imalac grobnog mjesta umrli zadržava grobno mjesto 25 godina. Nadležni organ odgovara tada za održavanje grobnog mjesta. Da bi srodnici mogli postavljati nešto na grobu nadležni organ može tražiti plaćanje održavanja.

Ako imalac grobnog mjesta umre pelazi pravo na grobnicu na nekoga u određenom krugu ljudi. Jedino srodnik ili osobe bliske umrlom ili neko ko je već sahranjen na grobnom mjestu može preuzeti pravo na grobnicu. Zaostavština umrlog imaoca grobnog mjesta mora tokom šest mjeseci nakon smrti prijaviti ustupiocu, dakle nadležnom organu, ko ili koji će biti imaoci grobnog mjesta, ili da nema ko preuzeti pravo na grobnicu. Imalac grobnog mjesta može pismeno odrediti svoga nasljednika. Onaj ko se postavlja mora biti srodnik ili na drugi način blizak ili imaocu grobnog mjesta ili onome ko je već sahranjen na dotičnom grobnom mjestu. Ako je imalac grobnog mjesta odredio nekoga da preuzme pravo na grobnicu zaostavština ne treba prijaviti novog imaoca grobnog mjesta.

Pravo na grobnicu može se prenijeti i kada je imalac grobnog mjesta još uvijek u životu. Pravo na grobnicu može se jedino prenijeti na nekoga ko je po srodstvu ili na drugi način blizak prenosiocu ili na onoga ko je već sahranjen na grobnom mjestu. Nadležni organ odlučuje u krajnjem slučaju ko može biti imalac grobnog mjesta. Na odluku nadležnog organa žalba se može uložiti sreskoj upravi. Pravo na grobnicu može se vratiti prenosiocu prije isteka toga prava. Kada pravo ustupanja grobnice ističe može se isto pravo obnoviti za najmanje 15 godina ili najviše 50 godina odjednom. Svaki nadležni organi postavlja svoje uslove za obnovu prava na grobnicu. Taksa za obnovu određuje se od strane crkvene ili opštinske skupštine.

Imalac prava na grob ima pravo odlučiti ko se smije sahraniti na grobnom mjestu, nezavisno od srodstva ili bliskosti. Imalac prava na grob ima takođe često pravo da se i sam sahrani na grobnom mjestu. Da bi se umrli koji nije bio sam imalac prava na grob mogao sahraniti na grobnom mjestu moraju svi imaoci prava na grob dati saglasnost. Ako se imao-

ci prava na grob ne mogu saglasiti odluku donosi ustupilac (nadležni organ) ako se umrli može sahraniti na grobnom mjestu. Na odluku nadležnog organa dozvoljena je žalba.

VRSTE GROBNIH MJESTA

Postoje različite vrste grobnih mjesta u Švedskoj. Svi nadležni organi ne nude sve alternative. Ponuda zavisi između ostalog od potražnje od strane pripadnika crkvene opštine. Mogu se pojaviti lokalni nazivi i opisi vrsta grobnih mjesta kod različitih nadležnih organa.

Postoje grobna mjesta sa pravom na grobnicu, sa ograničenim pravom na grobnicu i bez prava na grobnicu. U grupu grobnih mjesta sa **pravom na grobno mjesto** spadaju *grobna mjesta za kovčeg* sa mjestom za jedan ili više kovčega (ili urni) i *grobna mjesta za urnu* sa mjestom za jednu ili više urni. U prava ulazi ukrašavanje grobnog mjesta i da nakon odobrenja nadležnog organa postavi nadgrobni spomenik ili drugi čvrsti predmet. Postavljanje nadgrobnog spomenika je dobrovoljno. Imalac prava na grob može postavljati cvijeće i svijeće na grobnom mjestu bez spomenika. Stvari na grobu plaća imalac prava na grob i to je njegova imovina.

Imalac prava na grobno mjesto dužan je držati grobnicu u sređenom i dostojnom stanju. U to ulazi – osim održavanja grobnog mjesta, vidite odlomak *Održavanje groba* – i obaveza da stvari na grobnici ne ugrožavaju druge na grobnom mjestu ili u najbližoj okolini. Imalac prava na grob mora uvijek preduzeti i platiti radnje kako bi se osiguralo da stvari na grobu ne stvaraju rizik za druge.

Da bi se spriječila šteta nadležni organ može preduzeti hitne radnje u cilju predupređenja štete. Imalac prava na grob će se odmah obavijestiti o tome. Radnje na stvarima na grobu plaća u najvećem broju slučajeva imalac prava na grob.

Grobna mjesta sa **ograničenim pravom na grobnicu** predstavljaju za imaooca prava na grob ograničenje prava odlučivanja o izgledu stvari na grobu i njihovim osobinama te o ukrašavanju i sređivanju grobnog mjesta. Ustupilac odlučuje o tome. Ustupilac odgovara za održavanje grobnog mjesta u vidu servisne obaveze prema imaoocu prava na grob.

Za to ustupilac naplaćuje taksu prilikom ustupanja grobnog mjesta. To se odnosi na *mjesta za posmrtni pepeo*, unutrašnji *kolumbarijum* i vanjski *zid za urne* koji može imati mjesto za jednu ili više urni.

Grobna mjesta **bez prava na grobnicu** su *grobница za pepeo u gaju sjećanja, gaj sjećanja i gaj sjećanja za kovčege*, sa mjestom za polaganje kovčega na zajedničkom području. Ova područja održava nadležni organ. Pri polaganju pepela u gaju sjećanja obično se rodbini ponudi da prisustvuju. Pločica sa imenom sahranjenog može se po narudžbi postaviti od strane nadležnog organa na posebnom mjestu. Pločica se normalno plaća iz zaostavštine ili od strane srodnika. Gaj sjećanja i gaj sjećanja za kovčege su anonimna grobna mjesta gdje se polaganje ili rasipanje pepela obavlja od strane grobarskog osoblja bez prisustva srodnika. I u gaju sjećanja za pepeo i u gaju sjećanja postoji posebno određeno mjesto za ukrašavanje, zajedničko za sve srodnike.

ODRŽAVANJE GROBA

Osim odgovornosti za stalna nadgrobna obilježja, kao što su spomenici, imalac prava na grob je dužan održavati grobno mjesto u sređenom i dostojnom stanju.

Imalac prava na grob mora održavati grob u sređenom i dostojnom stanju.

7. POGLAVLJE 3 § ZAKONA O UKOPU

Ovo se odnosi na grobna mjesta sa pravom na njih, to jest grobove za sahranu u kovčegu i grobove za sahranu u urni. Održavati grob znači u normalnom slučaju saditi, čistiti korov, zalijevati biljke i uklanjati uvelo cvijeće, kao i čistiti travu oko lijeha i nadgrobne ploče ili, ako se radi o grobu pokrivenom šljunkom, uklanjati korov u šljunku.

Imalac prava na grob može sam održavati grob ili platiti nekoga za tu uslugu, na primjer upravu groblja. Većina crkvenih zajednica/parohija nudi mogućnost ugovora o održavanju groba. Obim održavanja utiče na trošak imaoca prava na grob. Cijena varira kod crkvenih zajednica/parohija. Ugovor o održavanju groba nije regulisan zakonom o sahranjivanju. Imalac prava na grob mora sam procijeniti i uporediti cijene i kvalitet usluge.

Ako imalac prava na grob sam održava grob a odgovorno lice ustanovi da je grob očito zapušten tada odgovorno lice može odlučiti o prestanku toga prava to jest njegovom vraćanju odgovornom licu.

Kremiranje

Jedino onaj ko drži javno groblje ili parohija mogu po zakonu o sahranjivanju osnovati i imati krematorij.

Kremiranje posmrtnih ostataka se obavlja odmah nakon održanog pogrebnog obreda. Prije nego što je moguće obaviti kremiranje mora se uzeti potvrda od porezne uprave (Skatteverket). Pogrebno društvo često pomaže rodbini pri tome. Zbog procesa raspadanja koji započne u tijelu preminule osobe, i iz obzira na one koji rukuju posmrtnim ostacima vrlo je važno da se kremiranje obavi što je to prije moguće.

Posmrtni ostaci preminule osobe [...] se kremiraju ili pokopaju što je prije moguće, a najkasnije mjesec dana nakon što je nastupila smrt. Porezna uprava (Skatteverket) međutim može dati dozvolu da se odloži kremiranje ili ukop, ako za to postoje posebni razlozi.

5 GLAVA 10 § ZAKON O SAHRANJIVANJU

Kao srodnik možete prisustvovati za vrijeme kremiranja posmrtnih ostataka. Za više informacija kontaktirajte aktuelni krematorij.

Nakon kremiranja odvoje se metalni dijelovi veći od 3 mm i šalju na reciklažu. To mogu biti implantati u tijelu ili dijelovi kovčega. Pošto se ne mogu dati bilo kakve garancije da će se nakit, koji je ostao na preminulom, naći u urni zajedno sa pepelom preporučuje se srodnicima da sklone nakit prije polaganja tijela u kovčeg. Prije nego što se urna zatvori može se u nju eventualno položiti taj nakit. Treba se na vrijeme obratiti osoblju krematorija tako da oni mogu dati informaciju kako se to može uraditi.

Kesa ili kartonska kutija mogu biti alternativa urni, zavisno od izbora vrste groba. Pod nekim uslovima i srodnici mogu preuzeti pepeo.

*Nakon kremiranja pepeo se može predati nekoj osobi samo ako će ga ona
-odnijeti do groblja koje nije smješteno pored krematorija,
-pokopati pepeo na neko drugo mjesto koje nije groblje,
-ili iznijeti pepeo iz Švedske.*

5. POGAVLJE 10 § ZAKONA O POGREBU

Ukop

Zbog procesa raspadanja koji započne u tijelu preminule osobe, a i obzira prema toj preminuloj osobi je vrlo važno da se ona pokopa što je prije moguće.

Posmrtni ostaci preminule osobe (...) će se kremirati ili pokopati što je to prije moguće, a najkasnije mjesec dana od nastupanja smrti. Porezna uprava (Skatteverket), međutim, može dozvoliti odlaganje kremiranja ili ukopa ukoliko za to postoje posebni razlozi.

5. POGLAVLJE 10 § ZAKONA O POGREBU

Prije nego što se može obaviti ukop mora se dostaviti potvrda o ukopu iz porezne uprave (Skatteverket). Pogrebno poduzeće može pomoći srođnicima oko toga. Ako je već dobivena dozvola za kremiranje ona važi i za pokop urne ili pepela.

U zakonu o pogrebu se definira šta se ustvari podrazumijeva pod pokopom.

...ukop: polaganje posmrtnih ostataka ili pepela na određenom grobnom mjestu ili na zajedničkom grobnom području bez određenih grobnih mjesta ili rasipanje pepela u gaju sjećanja ili na drugom mjestu koje nije groblje.

1. POGLAVLJE 1 § ZAKONA O POGREBU

Glavno pravilo je da se ukop mora izvršiti u groblju. Nakon što se dobije dozvola od županijske uprave pepeo se može prosuti i na nekom drugom mjestu.

Posmrtni ostaci ili pepeo se mogu ukopati samo u zajedničku grobnicu ili u samostalni grob. Vlada može donijeti propise o tome da se sa pepelom smije postupati na neki drugi način. Odluke po takvim pitanjima objavljuje županijska uprava

5. POGLAVLJE 5 § ZAKONA O POGREBU

Pepeo se mora ukopati u roku od godine dana nakon kremiranja. Ako je pepeo donesen iz inostranstva/inozemstva onda se pepeo mora ukopati godinu dana nakon što je unesen u Švedsku.

Potpuno je dozvoljeno da rodbina lično položi kovčeg ili urnu u grobnicu. O tome se mora unaprijed dogovoriti s odgovornim licem za pogrebnu djelatnost. Zbog sigurnosnih razloga nije dozvoljeno da srođnici sami kopaju ili zatrpaju grob za pokop u kovčegu. S druge strane srođnici mogu prisustvovati ili učestvovati u ponovnom zatrpavanju groba.

PROSIPANJE PEPELA NA VODU ILI KOPNO

Zakon o pogrebu daje mogućnost da se pepeo prospe na kopno ili vodu nakon što se dobije dozvola od županijske uprave. Županijska uprava odlučuje o uslovima/uvjetima za prosipanje pepela u okviru svog područja. Mjesto na koje srodnici žele prosuti pepeo mora biti odgovarajuće i pepelom se mora rukovati s poštovanjem.

Zahtjev za dozvolu o prosipanju pepela se ne može odobriti unaprijed nego tek kad je osoba preminula. Zahtjev za dozvolu o prosipanju pepela nakon što je osoba preminula može se napraviti elektronskim putem na www.lansstyrelsen.se.

Osoba koja dobije dozvolu za prosipanje pepela će u roku određenog vremena koje odredi županijska uprava toj istoj upravi dostaviti potvrdu o tome da je pepeo prosut u skladu s datom dozvolom.

*Županijska uprava u sljedećim pokrajinama obrađuje zahtjeve za prosipanje pepela:
Skåne, Östergötland, Västra Götaland, Stockholm, Dalarna, Västernorrland i Norrbotten.*

Nadgledanje pogrebne djelatnosti

Sreska uprava je odgovorna za nadzor nad pogrebnom djelatnošću u Švedskoj, bez obzira da li je parohija ili opština odgovorno lice. Osim obraćanja sreskoj upravi želje i kritike u vezi pogrebne djelatnosti mogu se uputiti i pogrebnom punomoćniku, parohiji ili opštini zavisno od toga ko je odgovorno lice u tome mjestu.

ŽUPANIJSKA UPRAVA

Po zakonu o pogrebu županijska uprava ima više zadataka. Pojedinci koji imaju pritužbe ili pitanja u vezi pogrebne djelatnosti mogu zvati telefonom ili pisati županijskoj upravi. To mogu biti npr. pitanja koja se odnose na pogrebnu naknadu ili na način obavljanja posla odgovornog lica za pogrebnu djelatnost. Kao prvu mjeru županijska uprava po zakonu o pogrebu ispituje žalbe na odluke odgovornog lica za pogrebnu djelatnost u pojedinačnim slučajevima. Ista županijska uprava koja obrađuje zahtjeve o dozvolama za prosipanje pepela, obrađuje i pritužbe i ispituje žalbe u okviru pogrebne djelatnosti, vidite odjeljak Prosipanje pepela na kopno ili vodu.

OMBUDSMAN ZA POGREBE

Kad je crkvena skupština odgovorno lice za pogrebnu djelatnost tada županijska uprava odredi nekoliko ombudsmana za pogrebe koji će nadgledati kako se odgovorno lice za pogrebnu djelatnost odnosi prema interesima osoba koje ne pripadaju Švedskoj crkvi.

10 GLAVA 2 § ZAKON O SAHRANJIVANJU PRVI STAV

Osim nadgledanja i ispitivanja županijska uprava imenuje ombudsmane za pogrebe. Zadatak pogrebnog punomoćnika je da nadgleda kako parohija ostvaruje interese onih koji ne pripadaju Švedskoj crkvi. Ombudsman za pogrebe je produžena ruka županijske uprave kad je u pitanju kontrola odgovornih lica za pogrebnu djelatnost pri crkvi. Županijska uprava imenuje jednog ili više ombudsmana za pogrebe u svim mjestima gdje nije općina odgovorno lice za pogrebnu djelatnost. Županijska uprava i odgovorno lice za pogrebnu djelatnost mogu obavijestiti javnost o tome ko je ombudsman za pogrebe u dotičnoj općini.

Ombudsman će informisati one koji ne pripadaju Švedskoj crkvi o svojoj ulozi i održavati kontakt s predstavnicima drugih vjerskih zajednica. Ombudsman će se raspitati o njihovim željama i zahtjevima kad je u pitanju pogrebna djelatnost i to prenijeti odgovornima. To važi i za lokal za pogrebne ceremonije bez religijskih simbola.

Ombudsman mora imati pristup svim dokumentima koji se odnose na pogrebnu djelatnost u crkvenoj skupštini i mora biti obaviješten o tome kako se koriste uplaćene naknade. Pogrebna naknada se smije koristiti samo za potrebe pogrebne djelatnosti.

Ombudsman će se takođe pobrinuti da se, u okviru prihvatljive geografske udaljenosti, obezbijede posebni grobovi za one koji ne pripadaju nekoj kršćanskoj vjerskoj zajednici. Te posebne grobove dodjeljuje odgovorno lice za pogrebnu djelatnost - crkvena skupština/parohija ili općina.

Kontrolna lista za rodbinu

U KONTEKSTU POGREBA NAVEDENO MOGU SRODNICI ILI NEKI DRUGI BLISKI LJUDI URADITI SAMI:

- Transport preminule osobe iz bolnice do lokala koji obezbijedi odgovorno lice za pogrebnu djelatnost ili eventualno do groblja
- Držati posmrtnu ostatke umrlog kod kuće dok se čeka na polaganje u kovčeg/oproštajnu ceremoniju/pokop
- Odabrati ili napraviti kovčeg i urnu. Ako ćete sami praviti kovčeg kontaktirajte odgovorno lice za pogrebnu djelatnost
- Nabaviti pokrov i pobrinuti se za polaganje u kovčeg
- Položiti neke manje stvari i pisma u kovčeg (razgovarajte s odgovornim licem)
- Odabrati crkvu, kapelu ili neki lokal za misu zadušnicu ili pak neku drugu oproštajnu ceremoniju
- Formulirati osmrtnicu
- Osmisliti pogrebnu ceremoniju (najčešće sa svećenikom ili pogrebnim poduzetnikom)
- Organizovati komemoraciju
- Ukrasiti kovčeg i lokal za oproštajnu ceremoniju
- Koristiti vlastiti pokrov
- Prenijeti i transportovati kovčeg i urnu
- Prisustvovati kremiranju
- Spustiti kovčeg ili urnu
- Prosuti pepeo na neko drugo mjesto osim na groblje (nakon što se dobije dozvola od županijske uprave)
- Odabrati ili napraviti nadgrobni spomenik ili pak neko drugo nadgrobno obilježje. Prije nego što se obilježje postavi mora ga odobriti odgovorno lice za pogrebnu djelatnost
- Ukrasiti grob

OVO RADE SRODNICI ILI NEKE BLISKE OSOBE

- Čuvati pepeo kod kuće
- Dozvoliti da se pepeo podijeli (Sreska uprava može odobriti dijeljenje pepela ako postoje mnogo specijalni razlozi.)
- Otvoriti grob na zajedničkom groblju
- Dozvoliti da se pokopa bez potvrde iz porezne uprave (Skatteverket)
- Dozvoliti da se pokopa bez dozvole nosioca prava na grob
- Pokopati ili prosuti pepeo u anonimno groblje
- Prosuti ili pokopati pepeo na neko drugo mjesto osim groblja bez dozvole županijske uprave
- Dozvoliti premještanje posmrtnih ostataka ili pepela. (Kada su posmrtni ostaci/pepeo već položeni u grobnicu nadležni organ može odobriti premještaj ako postoje specijalni razlozi.)

Objašnjenje riječi i reference stranica

PEPEO je ono što ostane nakon kremiranja, paljenja posmrtnih ostataka u kovčegu. Pepeo se može pokopati u grobu za urne, za pepeo ili na anonimnom groblju za pepeo, u kolumbarij ili u zid za urne, zakopati ili prosuti u anonimno groblje ili, nakon dobivene dozvole od županijske uprave, prosuti na kopno ili vodu.

ANONIMNO GROBLJE ZA PEPEO je zajedničko područje groblja za prosipanje pepela s određenim zajedničkim mjestom za imena i dekoracije. Srodnici mogu biti prisutni prilikom pokopa. Mjesto ukopa na anonimnom groblju za pepeo se uglavnom dodjeljuje bez prava na grob. To nije potpuno jasno definisano i mogu postojati lokalna odstupanja. *Vidi str 17.*

GROBLJE ZA PEPEO je groblje za pokop pepela/urni. Na groblju za pepeo je moguće da supružnici/partneri/srodnici počivaju zajedno. Grob se dodjeljuje s ograničenim pravom. Ograničenje postoji u uređenju nadgrobnog obilježja i njegovoj prirodi, te ukrašavanju groba i u samom njegovom ustrojstvu. Izraz grob za pepeo nije baš sasvim jasan i mogu se pojaviti lokalna odstupanja. *Vidi str 17.*

POGREBNA NAKNADA *Vidi str 6.*

POGREBNA CEREMONIJA *Vidi str 11.*

ODGOVORNO LICE ZA POGREBE
Vidi odgovorno lice.

OMBUDSMAN ZA POGREBE *Vidi str 21.*

GROBLJA, zajednička ili pojedinačna, su područja ili prostori, ovlašćeni ili napravljeni za čuvanje posmrtnih ostataka ili pepela. Razlika između zajedničkih i pojedinačnih groblja je u tome da zajednička groblja određuje crkvena skupština ili općina dok su pojedinačna unaprijed određena, zajednička i pojedinačna groblja su područja ili prostori koji su odobreni za čuvanje posmrtnih ostataka ili pepela. Razlika između zajedničkih i pojedinačnih groblja je da zajednička određuje crkvena skupština ili općina dok se pojedinačna pojedinačno određuju.

PROCES UKOPA nije sasvim jasan izraz. Značenje može varirati od mjesta do mjesta, ali u taj izraz

podrazumijeva sve mjere koje se poduzimaju, od smještajna posmrtnih ostataka u kovčeg preko transporta do pogrebne ceremonije, pa sve do pokopa ili kremiranja. Sljedeći momenti mogu ulaziti u proces ukopa: oblačenje, polaganje u kovčeg, transport kovčega i preuzimanje posmrtnih ostataka u kovčegu u lokal za čuvanje i pokazivanje.

GRAĐANSKI POGREB podrazumijeva da pogrebna ceremonija ne prati propise Švedske crkve ili pak propise neke druge vjerske zajednice. *Vidi str 13.*

GRAĐANSKI POGREBNI POSREDNIK neke općine i pogrebna poduzeća pružaju njihove usluge. Čak srodnici i prijatelji preminule osobe mogu poslužiti kao građanski pogrebni posrednici i za to ne treba neki poseban dokument. *Vidi str 13.*

POKROV je tkanina koja se položi preko kovčega, uglavnom pokriva cijelu površinu, ali može biti i kraća od toga. On se koristi umjesto dekoracije kovčega. Pokrov se može uzeti iz crkvene skupštine, ali srodnici mogu koristiti i vlastiti.

PEPEO je ono što ostane nakon kremiranja, paljenja posmrtnih ostataka u kovčegu. Pepeo se može pokopati u grobu za urne, za pepeo ili na anonimnom groblju za pepeo, u kolumbarij ili u zid za urne, zakopati ili prosuti u anonimno groblje ili, nakon dobivene dozvole od županijske uprave, prosuti na kopno ili vodu.

ANONIMNO GROBLJE ZA PEPEO je zajedničko područje groblja za prosipanje pepela s određenim zajedničkim mjestom za imena i dekoracije. Srodnici mogu biti prisutni prilikom pokopa. Mjesto ukopa na anonimnom groblju za pepeo se uglavnom dodjeljuje bez prava na grob. To nije potpuno jasno definisano i mogu postojati lokalna odstupanja. *Vidi str 17.*

GROBLJE ZA PEPEO je groblje za pokop pepela/urni. Na groblju za pepeo je moguće da supružnici/partneri/srodnici počivaju zajedno. Grob se dodjeljuje s ograničenim pravom. Ograničenje postoji u uređenju nadgrobnog obilježja i njegovoj prirodi, te ukrašavanju groba i u samom njegovom ustrojstvu. Izraz grob za pepeo nije baš sasvim jasan i mogu se pojaviti lokalna odstupanja. *Vidi str 16.*

POGREBNA NAKNADA *Vidi str 6.*

POGREBNA CEREMONIJA *Vidi str 11.*

ODGOVORNO LICE ZA POGREBE vidite odgovorno lice za pogrebnu djelatnost.

OMBUDSMAN ZA POGREBE *Vidi str 21.*

GROBLJA, zajednička ili pojedinačna, su područja ili prostori, ovlašćeni ili napravljeni za čuvanje posmrtnih oštataka ili pepela. Razlika između zajedničkih i pojedinačnih groblja je u tome da zajednička groblja određuje crkvena skupština ili općina dok su pojedinačna unaprijed određena, zajednička i pojedinačna groblja su područja ili prostori koji su odobreni za čuvanje posmrtnih oštataka ili pepela. Razlika između zajedničkih i pojedinačnih groblja je da zajednička određuje crkvena skupština ili općina dok se pojedinačna pojedinačno određuju.

PROCES UKOPA nije sasvim jasan izraz. Značenje može varirati od mjesta do mjesta, ali u taj izraz podrazumijeva sve mjere koje se poduzimaju, od smještajna posmrtnih oštataka u kovčeg preko transporta do pogrebne ceremonije, pa sve do pokopa ili kremiranja. Sljedeći momenti mogu ulaziti u proces ukopa: oblačenje, polaganje u kovčeg, transport kovčega i preuzimanje posmrtnih oštataka u kovčegu u lokal za čuvanje i pokazivanje.

GRAĐANSKI POGREB podrazumijeva da pogrebna ceremonija ne prati propise Švedske crkve ili pak propise neke druge vjerske zajednice. *Vidi str 13.*

GRAĐANSKI POGREBNI POSREDNIK neke općine i pogrebna poduzeća pružaju njihove usluge. Čak srodnici i prijatelji preminule osobe mogu poslužiti kao građanski pogrebni posrednici i za to ne treba neki poseban dokument. *Vidi str 13.*

POKROV je tkanina koja se položi preko kovčega, uglavnom pokriva cijelu površinu, ali može biti i kraća od toga. On se koristi umjesto dekoracije kovčega. Pokrov se može uzeti iz crkvene skupštine, ali srodnici mogu koristiti i vlastiti.

NOSAČI su potrebni za premještanje kovčega za vrijeme pogrebne ceremonije. Ako se pogrebno bogoslužje obavi na groblju prenošenje do groba računa se kao dio te službe, takozvano litijsko

nošenje kovčega, i podmiruje se iz crkvene takse; dakle bez troškova za članove Švedske crkve. U drugim slučajevima to može koštati domaćinstvo/kućanstvo preminule osobe. *Vidi str 12.*

OSMRTNICA nije obavezna. Srodnici sami odlučuju o veličini i izgledu iste. Sloboda je velika u izboru ličnog/osobnog simbola, ali određena ograničenja postoje. Diskutujte o svojim željama s pogrebnim poduzećem.

ZAOŠTAVŠTINA je pravni termin. Zaoštavština se sastoji od imovine i dugova preminule osobe. Troškovi koje ne pokriva pogrebna naknada se plaćaju iz zaoštavštine preminule osobe. Ako zaoštavština nema novca opština može dodijeliti materijalnu pomoć.

PORODIČNA GROBNICA nije pravni termin, ali se često koristi za već postojeći grob gdje se sahranjuje više osoba iz iste porodice.

PREMJEŠTANJE KOVČEGA ILI URNE između grobova se ne smije raditi bez posebnih razloga, nakon što je pokop već napravljen. Ako postoji takav zahtjev njega mora odobriti odgovorno lice za pogrebnu djelatnost u mjestu gdje su kovčeg ili urna zakopani. Ukoliko se zahtjev odbije postoji mogućnost žalbe županijskoj upravi.

PRAVO NA GROB je pravo na određeni grob. Postoje grobovi s pravom na grob, s ograničenim pravom na grob, bez prava na grob i takođe dodijeljeni grob. S pravom na grob idu i prava i dužnosti. *Vidi str 14.*

NJEGA GROBA je održavanje groba. Nosilac prava na grob s pravom na grob - grob za kovčege i urne - mora držati grob doštojno i uredno. Imalac prava na grob može i sam održavati grob ili platiti uslugu naprimjer parohiji. *Vidi str 17.*

NADGROBNI SPOMENIK ili neko drugo nadgrobno obilježje nije obavezno. Prije podizanja spomenika mora odgovorno lice za pogrebnu aktivnost dati svoju saglasnost. Ukoliko se zahtjev odbije postoji mogućnost žalbe županijskoj upravi. Nadgrobna obilježja na grobnicama za kovčege i urne – dakle grobnim mjestima sa pravom na grob – pripadaju imaoцу toga prava, koji ima odgovornost da nadgrobna obilježja budu sigurno postavljena.

UKOP posmrtnih oštataka se mora napraviti što prije moguće, a najkasnije mjesec dana nakon nastupanja smrti. Ukop pepela se mora napraviti što prije moguće, a najkasnije godinu dana nakon kremiranja. *Vidi str 19.*

POŠTOVANJE GROBOVA je termin koji nije obuhvaćen zakonom o pogrebu, ali ješte pripremom zakona.. Osnovni princip o poštovanju grobova dolazi do izražaja kad je u pitanju restriktivno držanje koje važi pri odobrenju premještanja posmrtnih oštataka ili pepela. U registru o kažnjavanju se navodi šta je to što predstavlja kršenje poštovanja grobova, te kaznene mjere za to.

ODGOVORNO LICE ZA POGREBNU DJELATNOST se zove lice koje je odgovorno za pogrebnu djelatnost u okviru određenog geografskog područja. *Vidi str 4.*

KOVČEG se koristi i prilikom pokopa i prilikom kremiranja. *Vidi str 10.*

KOLUMBARIJ znači golubiji i pošao je termin za grob u obliku zida s malim nišama za urne. Za kolumbarij važi ograničeno pravo na grob. *Vidi str 17.*

KREMIRANJE dolazi od latinske riječi cremare što znači gorjeti. Kremiranje se mora napraviti u roku od mjesec dana od nastupanja smrti. *Vidi str 18.*

POGREBNU NAKNADU plaćaju članovi Švedske crkve. U pogrebnu naknadu ulazi misa zadušnica sa svećenikom, crkvenim muzičarima, usluge prenošenja i usluge domara. *Vidi str 11.*

LOKAL ZA ČUVANJE I POKAZIVANJE ulazi u pogrebnu naknadu. Preminula osoba se čuva u svom kovčegu dok čeka na eventualnu pogrebnu ceremoniju. Uz prostoriju za čuvanje mora se nalaziti i soba za pokazivanje umrlog. I pogrebno poduzeće i odgovorno lice za pogrebnu djelatnost mogu pomoći srođnicima prilikom pokazivanja preminule osobe.

ANONIMNO GROBLJE je kolektivno groblje bez prava na grob u koje se sahranjuje ili gdje se pak prosipa pepeo. Pošto je sam grob anoniman srođnici ne mogu prisustvovati ukopu. Imena ukopanih se ne obznanjaju, ali postoji zajedničko mjesto za dekoracije, cvijeće i svijeće. *Vidi str 17.*

KOMEMORACIJA nju organizuju srođnici i ona se obično postavlja pri završetku pogrebne ceremonije.

STAVITI MALE USPOMENE U KOVČEG ILI URNU je dozvoljeno. Zabranjeno je sve što se može označiti kao opasno po okoliš ili što može oštetiti lokale i opremu ili osobe koje rukuju kovčegom. Komad nakita se može položiti u urnu prije nego što se ona zatvori. Treba se na vrijeme obratiti osoblju krematorija kako bi oni mogli dati informaciju o proceduri.

PROCESNA POVORKA, Vidite Nosači.

POSMRTNI OSTACI to je tijelo preminule osobe. Posmrtni oštaci se mogu sahraniti u kovčegu ili kremirati.

POKROV je termin koji se može odnositi i na materijal i na sam rad prilikom polaganja posmrtnih oštataka u kovčeg.

MRTVAČKO ODIJELO je termin koji se koristi za odjeću koju preminula osoba ima na sebi u kovčegu. Srođnici odlučuju i odabiru, kako pokrov tako i mrtvačko odijelo. Preporučuju se prirodni materijali.

POSEBNI GROBOVI se dodjeljuju onim osobama koje ne pripadaju nijednoj kršćanskoj vjerskoj zajednici. Ovdje pripadaju npr. židovski i muslimanski grobovi.

TROŠKOVI TRANSPORTA postoje dvije vrste: oni koji se plaćaju iz zaostavštine umrlog i oni koji se pokrivaju pogrebnom naknadom. Zaostavština plaća transport kovčega od bolnice, staračkog doma ili privatnog smještaja do objekta gdje odgovorno lice preuzima odgovornost za posmrtno oštatke (tijelo). Taj lokal se može nalaziti u crkvi, kapeli, lokalu za pogrebne ceremonije ili u krematoriju. Transport kovčega iz lokala do groblja koje je unutar okvirnog upravnog područja odgovornog lica za pogrebnu djelatnost ulazi u pogrebnu naknadu. Transport do posebnog groba ili krematorija se plaća iz pogrebne naknade čak i kad se grob nalazi izvan geografskog područja odgovornog lica za pogrebnu djelatnost. *Vidite str. 7.*

DODJELITELJ je osoba koja dodjeljuje pravo na grob. Obično je to odgovorno lice za pogrebnu djelatnost, ali to može biti i crkvena skupština koja upravlja zajedničkim grobljem, a da pri tom nije odgovorno lice za pogrebnu djelatnost.

ZID ZA URNE *Vidi str 17.*

Spis *O pogrebu* je namijenjen svima koji imaju pitanja o tome kako pogreb funkcionira u Švedskoj. U njemu je objašnjeno šta je to pogrebna djelatnost i šta ulazi u pogrebnu naknadu.

U sredini tog spisa postoji poseban odjeljak koji se zove *Moje želje*. Zamisao je da tu možete zapisati svoja razmišljanja o vlastitoj sahrani - kao pomoć svojim srodnicima.

Pitanja o pogrebu?

Kontaktirajte u prvu ruku odgovorno lice za pogrebnu djelatnost u aktuelnom mjestu.

Podaci za kontaktiranje nalaze se na:

www.svenskakyrkan.se/kontakt (tražite parohiju)
za slučajeve u mjestima gdje su parohije i pastorati Švedske crkve odgovorni.

www.stockholm.se (stöd & omsorg/begravning & kyrkogårdar)
za slučajeve u gradu Štokholmu.

www.tranas.se (familj & omsorg/begravning & griftegårdar)
za slučajeve u opštini Tranos.

Organizacija poslodavaca Švedska crkva je istovremeno i poslodavac i uslužna organizacija za crkvene skupštine Švedske crkve, parohije i biskupije. Kao radna organizacija daje savjete i potporu koja se odnosi na pogrebnu djelatnost crkvenim skupštinama i parohijama koje su odgovorna lica za pogrebnu djelatnost.